

เอกสารข้อมูลสำหรับผู้ป่วย เรื่อง "สารที่บรังสีสำหรับฉีดเข้าหลอดเลือด "

กลุ่มงานรังสีวิทยา โรงพยาบาลกลาง

ตามที่แพทย์ผู้ทำการตรวจรักษาท่านได้ขอทำการตรวจทางรังสี ซึ่งจำเป็นต้องมีการฉีดสารที่บรังสีเข้าหลอดเลือด เพื่อช่วยในการวินิจฉัยโรค กลุ่มงานรังสีวิทยาขอแจ้งรายละเอียดเกี่ยวกับสารที่บรังสีดังนี้

สารที่บรังสีเป็นสารประกอบของไอโอดีนกับอินทรีย์สาร ถูกนำเข้าสู่ร่างกายเพื่อเพิ่มความแตกต่างของภาพบนฟิล์มระหว่างอวัยวะที่ต้องการตรวจกับส่วนอื่นๆ เพื่อช่วยในการวินิจฉัยโรค หลังจากนั้นร่างกายจะขับออกทางปัสสาวะ

โดยทั่วไปการฉีดยาหรือสารใดๆเข้าไปในร่างกาย อาจมีโอกาเสี่ยงดังต่อไปนี้ ได้แก่ การเกิดอันตรายต่อเส้นประสาท และหลอดเลือด การเกิดการติดเชื้อบริเวณที่ฉีด การบวมซ้ำบริเวณที่ฉีด หรือร่างกายมีปฏิกิริยาต่อสารนั้น

ผู้ป่วยอาจมีปฏิกิริยาจากการฉีดสารที่บรังสีได้ตั้งแต่อาการน้อย เช่น คันตามร่างกาย จาม คลื่นไส้ อาเจียน จนกระทั่งถึงอาการรุนแรง เช่น แน่น อึดอัด หายใจลำบาก ขึ้นกับสภาพภายในของผู้ป่วยแต่ละรายซึ่งอาจมีความเสี่ยงแตกต่างกันไป ส่วนปฏิกิริยาที่รุนแรงอาจถึงชีวิตนั้นพบได้น้อยมาก ประมาณ 1 ต่อ 40,000 ราย อาการเหล่านี้รังสีแพทย์และบุคลากรทางรังสี ได้รับการฝึกฝนเพื่อช่วยเหลือผู้ป่วยที่มีอาการดังกล่าวมาแล้ว

ผู้ป่วยบางรายอาจมีความเสี่ยงที่จะเกิดปฏิกิริยาต่อสารที่บรังสีมากกว่าคนทั่วไป ได้แก่

1. ผู้ป่วยที่เคยได้รับการตรวจโดยใช้สารที่บรังสีชนิดนั้นมาก่อน และเคยมีปฏิกิริยาต่อสารที่บรังสี ขึ้นปานกลางถึงขั้นรุนแรง
2. ผู้ป่วยที่เป็นโรคภูมิแพ้ โรคหอบหืด หรือผู้ป่วยที่มีประวัติแพ้อาหารทะเล
3. ผู้ป่วยโรคหัวใจที่มีอาการรุนแรง
4. ผู้ป่วยโรคเลือดบางชนิดที่มีความผิดปกติของเม็ดเลือดแดง หรือโรคเนื้องอกของต่อมหมวกไต
5. ผู้ป่วยโรคไตที่มีอาการรุนแรง โดยเฉพาะผู้ที่มีโรคเบาหวานร่วมด้วย

ถ้าท่านพบว่าตัวท่านเป็นหนึ่งในผู้ที่มีโอกาสเสี่ยงข้างต้นนี้ กรุณาแจ้งให้รังสีแพทย์หรือบุคลากรทางรังสีทราบ เพื่อให้สารที่บรังสีที่มีปฏิกิริยาเกิดได้น้อยกว่า คือสารที่บรังสีที่มีความเข้มข้นต่ำ แต่ท่านต้องรับภาระค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น

อย่างไรก็ตาม สารที่บรังสีที่มีความเข้มข้นต่ำดังกล่าวไม่สามารถลดการแพ้ในผู้ป่วยรายที่มีปฏิกิริยารุนแรงต่อสารที่บรังสี ซึ่งอาจถึงขั้นเสียชีวิตได้ ถ้าท่านมีข้อสงสัยอันใด กรุณาสอบถามได้จากรังสีแพทย์หรือบุคลากรทางรังสี